

- FENTANYL-T TARTALMAZÓ BÉLYEGEK
- ÚJ ORSZÁGISMERTETŐK AZ EMCDDA HONLAPJÁN
- POMPIDOU GROUP TALÁLKOZÓ
- JELENLEG FOLYÓ KUTATÁSOK BESZÁMOLÓJA

FENTANYLT TARTALMAZÓ BÉLYEGEK

Július elején Hollandiában **fantanyl**-t nagy arányban tartalmazó (fehér háttéren piros szív mintázatú) bélyegeket azonosítottak. Eddig hasonló bélyegekből csak LSD hatóanyagot találtak. A bélyegek széles körű elterjedtségére mutató jelek nincsenek, azonban lehetséges, hogy megjelennek Európa más országaiban is.

Az Egyesült Államokban ez év májusában hirtelen megugrott a túladagolások halálesetek száma, amelyet fantanyl-lal kevert heroin, illetve kokain okozott.

Fentanyl

Belgiumban az 50-es években szintetizálták először a fantanyl-ként ismertté vált opioid analgetikumot, amelynek fájdalomcsillapító hatása 50-80-szorosa a morfiumnak. A gyógyászatban különböző változatait ma is használják az altatás és fájdalomcsillapítás területén. Olyan betegek esetében alkalmazzák, akik fizikailag már toleránsak az opiát származékokra, de állandó és súlyos fájdalmaik vannak.

A 70-es évek közepén jelent meg a fantanyl-ok illegális használata az Egyesült Államokban. Biológiai hatásai a heroinéhoz hasonlóak, azzal a kivétellel, hogy a kiváltott eufória kisebb, a fájdalomcsillapító hatásuk viszont erősebb. Sok esetben heroinként is árusítják. A fantanyl-ok használata már számos esetben vezetett túladagoláshoz.

Európában eddig az EMCDDA információi szerint Észtországból tapasztaltak túladagolások eseteket. 2004 májusában harminc sürgősségi hívás történt fantanyl túladagolás miatt (három haláleset).

Az EMCDDA a Korai Jelzőrendszer keretében továbbra is figyelemmel követi e potenciálisan igen veszélyesnek mutató pszichoaktív szert és a használatával kapcsolatos információkat. ■

Forrás: Holland Nemzeti Drog Fókuszpont és EMCDDA-EWS

ÚJ ORSZÁGISMERTETŐK A KÁBÍTÓSZER-HELYZETRŐL

Az EMCDDA országonkénti kábítószer-helyzetet bemutató összefoglalója további 10 országgal bővült: Azerbajdzsán, Fehéroroszország, Grúzia, Kazahsztán, Kirgizisztán, Moldova, Örményország, Ukrajna, Üzbegisztán, Tádzsikisztán. Ezek az összefoglalók az Európai Bizottság TACIS programjának keretében kerültek kidolgozásra. A TACIS program három regionális programot indított el: CADAP (Central Asia Drug Action Programme), SCAD (South Caucasus Action Drug Programme) és BUMAD (Belarus, Ukraine, Moldova Action Drug Programme).

A TACIS regionális programjai az érintett országokat két fő ponton próbálják segíteni. Egyrészt a drogszállítmányok feltartóztatásában segítenek a vízi, szárazföldi határállomások és a leginkább érintett nemzetközi repülőterek fejlesztésével, másrészt a kábítószer-probléma kezeléséhez adnak útmutatást.

Az EMCDDA technikai és szervezésbeli segítséget nyújtott az Európai Bizottságnak a nemzeti fókuszpontok megalapításában a 2003-as lisszaboni és a 2004-es ankarai REITOX Academy tréningekkel.

Az összefoglalók azzal a céllal készültek, hogy a döntéshozók, kutatók, szakemberek, újságírók és a nyilvánosság friss információhoz juthassanak a kábítószer-problémáról és az erre adott válaszlépésekről a fenti országokban is. ■

*Az országismertető elérhetőek: <http://profiles.emcdda.europa.eu>
Forrás: Drugnet Europe, Jennifer Hillebrand és Xavier Poos*

POMPIDOU GROUP TALÁLKOZÓ

Az ELDD (European Legal Database on Drugs - Európai Kábítószer-jogi Adatbázis) Strasbourgban tartott tanácskozásán ismertették a kábítószer-használat és a gépjárművezetés összefüggéseinek jogi háttéréről készült összefoglalóját az EU tagállamaiban.

Az összegzés a Topic overview címszó alatt érhető el: <http://eldd.emcdda.europa.eu>

A tesztelési és a kutatási módszerek még kialakulatlan szabályai miatt nincs egységes pán-európai stratégia a kábítószer-használat ellenőrzésére és a büntetőjogi szankciókra. A találkozó keretében az ellenőrzés és a büntetőeljárás területén dolgozó szakemberek osztották meg egymással tapasztalataikat és véleményüket: rendőrök, kutatók, orvosok és jogászok. Mivel ezek a csoportok eltérő szempontokat képviselnek a kábítószeres befolyásoltság alatti gépjárművezetésről, a találkozó a tapasztalatoknak és véleményeknek próbált fórumot biztosítani, hogy elősegítse a megoldáshoz vezető utat.

Az ELDD összegzése a 2003-ban megkezdett munka folytatása, ami most kiegészült az alábbi szempontokkal:

- a cselekmény jogi státusza (büntetőjogi/nem büntetőjogi)
- tiltott szerek
- a rendőri ellenőrzés indokoltságának kérdése
- a zéró-tolerancia elve érvényesül vagy az eljárás megkezdéséhez bizonyos hatóanyag-tartalom kimutatása szükséges.

Az összegzésben megtalálhatjuk országonkénti bontásban a szankciókat, melyeket a büntetőeljárás von maga után; pénzbüntetéstől a gépjárművezetői engedély időleges bevonásán át a börtönbüntetésig. A tagállamok mindegyikében szankcionálandó cselekménynek számít a kábítószeres befolyásoltság alatti gépjárművezetés, de a büntetések fajtái között nagy különbségek lehetnek. ■

*Az összegzés elérhető: <http://eldd.emcdda.europa.eu/?nnodeid=5036>
Forrás: Drugnet Europe, Brendan Hughes*

JELLENLEG FOLYÓ KUTATÁS

Sorozatunkban ebben a hónapban az Echo Survey Szociológiai Kutatóintézet készülő kutatásáról számolunk be.

Kutatásvezető: Mahler Balázs

Droghasználó fiatalok kapcsolatháló elemzése Székesfehérváron

A kutatás célja a székesfehérvári fiatalok kábítószer-fogyasztási szokásainak, kábítószer használók csoportjainak a feltérképezése, a kialakult, droghoz kötődő kapcsolathálózatok részletes elemzése, illetve a kábítószer-fogyasztással kapcsolatban korábban már feltárt és ellenőrzött eredmények újraértelmezése. A vizsgálat kapcsolatháló elemzés (network analysis), illetve attribútum alapú elemzési módszerek alkalmazásával készült, és a két módszertan összekapcsolásával is foglalkozik.

A kapcsolatháló elemzéssel pontos képet lehet kapni a droghasználó fiatalok baráti, rokoni kapcsolatairól, fel lehet mérni, hogy hol lehet és kell közbelépni annak érdekében, hogy a fiatalok ne a kábítószer-fogyasztásba meneküljenek. A kapcsolatháló elemzés Magyarországon már kipróbált módszertannak számít, sokan sokféle kutatási területen sikerrel alkalmazták, azonban a kábítószer-fogyasztók feltérképezésére ezzel a módszerrel még nem került sor. A vizsgálat célja annak bizonyítása, hogy mind a kábítószer-használó fiatalok feltérképezésében, mind pedig más, a szociális szférában rejtőzködő, ismeretlen csoportok feltérképezésében új szemléletmódot, vizsgálati koncepciót teremt a kapcsolatháló elemzés. A kutatás során mind a magyar, mind pedig a jelentősebb külföldi szakmai munkákat figyelembe véve került véglegesítésre a módszertan.

A hagyományos attribútum alapú elemzés főleg a demográfiai háttér feltérképezésére, kábítószer-fogyasztási szokások, illetve a drogokkal, drogfogyasztókkal kapcsolatos attitűdök vizsgálatára koncentrált.

A vizsgálat egy székesfehérvári középiskola végzős évfolyamára terjedt ki. A 122 diák lekérdezése 2006. tavaszán anonim, önkitöltős kérdőívvel, kérdezőbiztosok közreműködésével történt. Az egyes elemzési eljárásokhoz kapcsolódó résztanulmányok elkészültek, a teljes kutatási beszámoló 2006. őszére várható, amely az Echo Survey honlapjáról (www.echosurvey.hu) tölthető le. ■